

9-30 A.M.

Notice under Rule 50—Motion for Adjournment Motion on a Matter of Public Importance.

Re.—alleged excesses on the Janata Party Workers in the State after the Sixth general Elections.

SRI S.R. BOMMAI(Hubli).—Sir, I have given notice under Rule 50. Under Rule 50 of the Rules of Procedure we have given a notice which reads as follows.

“We, the undersigned Members of the Legislative Assembly wish to move that this House do stand adjourned now to discuss the following matter of urgent public importance and of recent occurrence namely the organised attacks on the Janata Party workers after the last Assembly elections thereby creating terror among the supporters of the Opposition Party with particular reference to the incidents tooks place at Bhatkal, Belthangadi, Holenarasipur Chincholi, Balehonnur, Chinthamani, Mangalore, Gangavathi, Bangalore City and so many other places.”

I am moving this adjournment motion.

† ಸ್ವಾಮಿ ಮೇನ್ನೆ ನಡೆದು ಹೋದ ಚಂನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತ ಕೊಟ್ಟಂಥ ತೀರ್ಣಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಾಗಲೇಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರಸ್ ಪಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಬಂದಿದೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇವತ್ತು ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಬಂದು ಪಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಜಯ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಯದ ವರತ್ತು ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರೀಕನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಾನು ಬದಲಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿತಾನ್ತರ್ಜಾತಕವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಚಂನಾವಣೆಯಾದೆ ಮೇಲೆ ವಿಜಯಾಂಶಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಿಂತಪುಟ್ಟಿ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಸೂಭೂತಿಕ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಾಗಳಿಯಾವದಿಲ್ಲ, ನಡೆಯುವುದು ಮಾರವಣಿಗೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗೆ ಉಮ್ಮೆದುವಾರರ ಬಂಬಳಿಗರು ಉತ್ತರವಾದಿಂದ ಮಾರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಶ್ವರ, ಕಾಗಾಂಟಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಫ್ರಾಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾಗೂ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಂಥ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದ ಕಥೆಗಳಿಂದಿರಿಂದ ಬಂದಂಥ ದಂರಾಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏರೋಧ ಪಕ್ಕದ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಂದು ಸಂಘಟಿತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ದಬ್ಬಾ ಇಂತಹ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭಟ್ಟಲ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಚಂನಾವಣೆ ಮಾನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾರು ನಿಲಾರು ಜನ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಾಖಿಯಾಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದೊಂದು ಶ್ರಯಾಲೋಪ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯಕ್.—ಕಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟೊ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಜನತಾ ಪಕ್ಕದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಅವರ ಉಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶರೀರ ಮಾಡಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಾವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

Asterisks indicate that remarks or speeches have not been revised by the members concerned.

ಶ್ರೀ ಮಂಜುಲ್ ರು ಆನಂದರಾವ್.—ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು.—ನಾವು ಹೊರಗಡೆನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಂಜುಲ್ ರು ಆನಂದರಾವ್ ರವರು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು.

MR. SPEAKER.—If the hon'ble Members talk, like this the House will not function in an orderly way. Here, all of us here to follow certain Rules and procedures. When the Opposition Leader is making certain points I was just hearing. But after taking into consideration the merit I will give my decision. In the meanwhile Hon'ble Minister for Agriculture wanted to make certain clarifications. But in the middle if hon'ble Members stand up and talk what will be the position and where will be the Rules? It is not correct for Members to speak as and when they want to speak. I request all the Members to co-operate and to give due honour to the Rules and Regulations and keep up the dignity of the House. If the hon'ble Members still persist and speak then I will have to take action.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಸೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮಾಜ್ಞಿನವರೇ ಒಂದು ಸೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕೃಯಾಲೋಪವೇನೆಂದರೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಗ್ಯಾಂ ರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

‘Subject to the provisions of these rules, a motion for an adjournment of the business of the Assembly for the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance

may be made with the consent of the Speaker’’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ತವರ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಿಲುವಳಿ ಸಾಜಸನ್ಯಾಸ ಪುಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಏನೇನೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ದೇಖುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಸೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ “organised attack on the Janatha workers after the election.” etc., ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

It is as wide as the sky and the earth. Therefore, it cannot be an Adjournment Motion. Further, it should be a definite matter of urgent public importance.

ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಉಪಯು ಸದಸ್ಯರಾಗಳನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ ಭಾಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಅದರ ಮೀಲಿ ಚೆಕ್ಕಿ ಮಾಡುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚೆಕ್ಕಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಈ ಸದಸ್ಯರಾಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಂಥ್ಯಾ ಸಾಕ್ಷತ್ವವೆಂದು ನನ್ನ ಹೊಂದು ಸಲಹೆ. So, the Motion does not come under Rule 50. This is my humble submission. Before the matter is taken up I would request the chair to consider this aspect.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊದ್ಡಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಚಿವರು ಸದಸ್ಯರು ಸದಸ್ಯ ಬಹಳ ದೆಳಿರು ನಾವು ಒಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಚೆಚ್ಚುಕಾಲ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಿಲುವಳಿ ಸಾಜಸನ್ಯಾಸ ಪುಂಡಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪತ್ತಿ ಪದೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಡಿತ್ತಿರುತ್ತಾನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. The matter is a matter of Law and Order situation in the State. Yesterday only, two people

have been murdered. Is it not an urgent matter, Sir? It is a question of life and death to the party workers. It is a definite matter of public importance. I have given instances to convince the House to permit me to move the adjournment motion. Terror is prevailing in the State after the elections. It has become very difficult for workers of our party to move in the street. I am trying to persuade the Chair to permit me to move the motion to adjourn the House. I am only giving some of the instances to show why this adjournment motion should be permitted. From Holenarsipur taluk to which our former Leader of the Opposition Sri H.D. Deve Gowda belongs, I have received telegrams and regular complaints; there was an instance of a Harijan lady being beaten by the workers of the Congress (I) Party.

SRI S.M. SHEERNALI CHANDRASEKHAR.—I raise a Point of Order. He is placing an adjournment motion before the House. Has the Speaker permitted him to speak about the adjournment motion?

MR. SPEAKER.—He has written a letter requesting me for permission to move the adjournment motion. He is just saying something and I am hearing. I have not given my consent. There is no Point of Order.

SRI S.R. BOMMAI.—I have got photographs. I am not speaking without records. I will pass on the photographs to the Chair wherein the shops of the Janatha Party workers have been looted. Police have registered the cases. They have diligently registered cases. My friends want to deny registration their own police officers. Wherever action is not taken I want the Government to take action. I was referring to Holenarsipur Taluk.

SRI K.H. RANGANATH.—He agreed that it has already been brought to the notice of the Police and they have taken action.

SRI S.R. BOMMAI.—I have not yielded.

SRI K.H. RANGANATH.—Rule 52 says that the motion shall not deal with any matter which is under adjudication by a Court of Law having jurisdiction in any part of India. If the matter has already been initiated, then that will not become a matter for adjournment motion at all.

SRI S.R. BOMMAI.—If the case is registered, it is not *sub-judice*. If a case is registered by the Police it is not *sub-judice* and adjournment motion can be raised, unless chargesheet is placed in the Court. I have got several instances in every district. In Dharwar District some of the Muslim leaders who supported the Janatha Party.....

(At this stage, several members stood up simultaneously and began to shout).

MR. SPEAKER.—I am sorry to say that some members, without any reason and without permission from the Chair, stand up and go on talking. It is illegal and against the procedure. If they do not stick to the rules, the House has to be adjourned. This applies not only to members on this side but also to the members on other side. I am going to name them if they conduct like this. I am sorry I have to bring this to the notice of the entire House. Members will also not engage in talking with other members. The matter which has been raised will be considered on its merits.

SRI K.H. RANGANATH.—I am on a Point of Order. He has to make out a case for consent. The notice itself does not conform to Rule 50, Rules 50, 51 and 52 are the most relevant rules. As per Rule 52 it must be a matter of urgent public importance and not more than one such motion shall be made.

Sir, Rule No. 52 reads as follows :—

“The right to move the adjournment of the Assembly for the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance shall be subject to the following restrictions, namely,

- (i) not more than one such motion shall be made at the same sitting;
- (ii) not more than one matter shall be discussed on the same motion;
- (iii) the motion shall be restricted to a specific matter of recent occurrence;
- (iv) the motion shall not raise a question of privilege;
- (v) the motion shall not revive discussion on a matter which has been discussed in the same session

**   **   **   **”

There are so many things. Therefore, I submit that it does not make a mention of the specific incident which has occurred very recently. That is why, *prima-facie* the notice does not deserve your consent. That is my submission to the Chair, and further, with due respect to the Leader of the Opposition, I submit that he has started making speech already. He has to say whether the notice conform to Rule 50 and then seek your consent. After the consent is given, other things would follow. From Holenarasipur incident, he has now gone to Dharwar incident, which is not there in the Notice. He was speaking on the law and order situation and then he spoke about Muslims and now he comes to ladies beating. These things do not

conform to Rule No. 50. My submission is that it does not deserve to be given the consent and my point of order is, the Leader of the Opposition cannot make a speech before he gets your consent.

SRI K. PUTTASWAMY.—My hon. Friend, the Minister for Parliamentary Affairs has made a reference to Rule 52 also. We have to consider whether it is a matter of recent occurrence. Mr. Speaker Sir, the motion makes a reference to events that have taken place after the recent elections. He referred to events that have taken place after the recent Assembly elections. I think that is a matter for appreciation by the Hon. Speaker. The Elections have taken place the 25th of last month, and we are meeting to-day *i. e.*, after 18 or 19 days of the Assembly Elections. The events that have happened within 18 or 19 days or events that have happened recently are matters for the Speaker to appreciate. I will leave it at that point. Our contention is they are all of recent occurrence.

The next point is, it must be a matter of a definite matter of public importance. Whether this motion raises a definite matter of public importance, it is on this point, my hon. Friend the Minister for Parliamentary Affairs has certain confusion in his mind. In the motion, there are particular references to incidents which have taken place in certain other places. Perhaps, that is the cause for confusion in his mind. The point that has been raised is Organised attack on the Janatha Party Workers. According to me, that is a definite matter. This does not raise several matters. Only for purposes of illustration, the mover of the Motion has mentioned several incidents that have taken place at several places. Directly or indirectly, a point was also sought to be made out whether these are not matters of sub-judice. According to my humble opinion, there are certain matters which are sub-judice but the attack on the Janatha Party Workers *i. e.*, the organised attack on the Janatha Party Workers in the State after the elections have taken place is not a matter which is sub-judice. That is an urgent matter of public importance. Sir, if anybody or any section of people or any section of Members of a party take the law into their own hands and disturb the peaceful atmosphere in the State, then, that is definitely a matter of public importance. I therefore submit the Hon. Speaker to weigh these points before permitting the Hon. Leader of the Opposition to move the Adjournment Motion. The Hon. Speaker may feel that it is not urgent and the Members can make reference on those points while discussing on the Motion of Thanks; but that is a matter for the Hon. Speaker to say. Therefore, we are within our rights to say that it is a definite matter of recent occurrence and of a public importance.

SRI K. H. RANGANATH.— I thank the hon. Member who said that I am confused. Sir, I am not confused. The hon. Member Sri Puttaswamy is a very senior Member of this House. He knows that it does not come within the purview of Rule 50 but still he has been arguing like a good lawyer of a bad case. I made emphasis on “a definite matter”. Sir, ‘a’ has got certain meaning and ‘matter’ has got certain meaning. I leave it at that stage. Let me read again the Notice given. The second part of the notice says as follows.

“.....the organised attacks on the Janatha Party Workers after the last Assembly elections thereby creating terror for the supporters of the opposition parties with a particular reference to the incidents that took place in Bhatkal, Belthangadi, Holenarasipura Town, Chincholi, Balehonnur, Mangalore, Gangavathi and Bangalore City.”

So, it says about the incidents that have taken place in Bhatkal. What incident, where, whom and when? Can this be a matter of public importance? Under Rule 52 (iii), the motion shall be restricted to a specific matter of recent occurrence. This point will have to be born in mind.

SRI BHASKER NAIDU,—He has paid glorious tributes to the Police for doing their duties well in some places and it looks as though they are not doing their job well in some other places. After the elections, we don’t know who are the parties fighting with each other. The Congress (I) did not fight with others because we are in majority and sitting in treasury benches. We have not fought anywhere even during the elections. As regards law and order, the police is there and they are looking at it. The Hon. Leader of the Opposition himself has said that they have been looking at it and in some places, cases have been registered and after the elections, it may be a fight of very small importance between two parties.

10-00 A.M.

SRI C. M. ARMUGAM.— Mr. Speaker, Sir, under rule 50 the motion has been raised and some points were mentioned to support the motion. Our Hon’ble Minister Sri Ranganath has said that under sub-rules (1) (8) (9) of Rule 52 certain points have to be followed. This matter is left to the entire discretion of the Speaker, and the Hon’ble Speaker has to see whether this motion of adjournment comes under the purview of these rules. Now, we are referring to the sub-rule (1) of Rules 54 which reads as follows;

"54 (1) The Speaker, if he gives consent under rule 50 and holds that the matter proposed to be discussed is in order, shall after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned who shall rise in his place and ask for leave to move the adjournment of the Assembly.

So, Sir we are now discussing Rule 54 asking for leave to move adjournment motion. Sir, I am sorry to say that the Government is not giving proper answers. The concerned Minister should answer our points not the members. I will come to that point later on. The only question before us is that whether the Hon'ble Speaker has given consent or not.

MR. SPEAKER.—I had only given the opportunity. I wanted to know what he wanted to say in support of his notice. I have not given my consent. It is a clear point.

SRI C. M. ARMUGAM.—Mr. Speaker, Sir, I am correct to say that we were in Rule 54 and the Speaker has to give his consent under Rule 50.

MR. SPEAKER.—I have not given my consent.

SRI C. M. ARMUGAM.—Mr. Speaker, you have called the hon. Member to move the motion.

MR. SPEAKER.—I only wanted to hear what they wanted to say. I have not given my consent. It is quite clear.

SRI S. R. BOMMAL.—Mr. Speaker, Sir, if we go through the proceedings of our Assmebly for the last 20 years, we will find who were the signatories of the adjournment motion and there was discussion on such motion for nearly 3 to 4 hours and sometimes the whole day was taken When Mr. Ranganath and myself were in the opposition we have taken....

SRI K. H. RANGANATH.—I have not spoken for the whole day.

SRI S. R. BOMMAL.—Let me first convince the Chair. We have given instances and particularly I would like to give my answer to the question posed by the Parliamentary Affairs Minister. Here, I would like to submit that it is a definite matter. It is a matter which pertains to law and order. It is an urgent matter for discussion. As I said, day before yesterday I wrote letters to the I.G.P. and also to the concerned Minister about the murder of a party worker in Siddingi, Davanagere Taluk. I am not going into the details. I would like to convince the Chair after giving the instances and how they have taken place and how the shops were looted out in various places. In Kolar a Party workers work shop has been completely

looted. In Hubli, the party workers could not come out of their houses for nearly 4 days. I requested the police to give protection to them.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಜುನಾವಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಲಾಟಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇಕು, ಸೋತ್ತ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಒಳಗಡೆಯೇ ಇರುಹುದು.

SRI HARANAHALLY RAMASWAMY.—Mr. Speaker, Sir, the point is there are two stages in this matter. One is to permit the Member to raise the question and another is to permit the Member to make a speech on the subject. I do not know whether the Speaker has permitted the member to raise the question. According to the Speaker, he has not permitted to raise the question yet. Now, according to Rule 54 it says. The Speaker if gives consent on the Rule 50 and holds that the matter proposed to be discussed is in order, shall after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned who shall rise in his place and ask for leave to move the adjournment of the Assembly.

“Provided that whether the Speaker has refused his consent under rule 50 or is of opinion that the matter proposed to be discussed is not in order, he may, if he thinks it necessary, read the notice of motion and state the reasons for refusing consent or holding the motion as not being in order”

If the Speaker does not permit the matter to be raised whether it is a specific one or not, it means that the Speaker has not given permission to the Leader of the Opposition to raise this question before the House.

Sri M. C. BASAPPA.—The Speaker has permitted to move the motion and the leave was granted to move the adjournment motion. Sir you have permitted the leader of Opposition to raise the matter,

SRI K. H. SRINEVAS.—The position is, if the Speaker gives consent on rule 50 and held that the matter proposed to be discussed is in order, then the member is permitted to raise discussion on the subject. Therefore, I want the Hon'ble Speaker to make it clear whether he has give consent for the Hon'ble Members to raise this question.

MR. SPEAKER.—There are precedents before the motion is moved and before consent is given the matter is allowed to be put for their brief and place preliminary facts. There are precedents wherein opportunity had been given to the Members to know what they wanted to say on the matter.

SRI K. H. SRINIVAS (Minister of State for Information and Youth Services).—Sir, there are two stages. If I have understood this stage properly this is a stage wherein the House is considering the maintainability of the very motion. So, in order to support the

maintainability of the motion it is very necessary the movers of the motion will have to speak. But both the Chair and the House will have to take care to see that this stage does not degenerate into the next stage and even without getting the leave for moving the motion for adjournment. the question is whether it would be proper to allow such a lengthy discussion at this stage and allow the Leader of the Opposition to say all that he wants to say while placing this adjournment motion before the House. The point of order is that this is the stage of maintainability of the motion for adjournment and at this stage a lengthy discussion exhausting all those points which they would like to place before the House while seeking leave for adjournment should not be allowed to be discussed. Only those points that support the maintainability of the motion should be allowed to be raised.

MR. SPEAKER.—This is only a preliminary stage. I have not given consent to move the motion. I just wanted to know what are the details. I have not permitted the members of any party to speak on this matter. Sri Bommai and Sri Arumugham have just pointed out the rules. That is all. We are now at the stage of finishing this matter.

SRI S. R. BOMMAI.—Sir, I am extremely sorry that the Hon'ble Minister Sri Srinivas and my Learned Friend Sri Haranahalli Ramaswamy have raised this point. If I wanted to give the details, I would have given the names of the persons and the loss and damage of the order of Rs. 30 lakhs that has occurred. But I have not given the details of looting, the names of persons or to what extent losses have been caused. I am trying to persuade the Chair at this stage to permit me to move the adjournment motion. I wish to give the photographs to show how shops have been looted. Is it not my duty to convince the Chair at this stage? I have not given the details of every incident I have received from every district. I have got a file containing the complaints, petitions and telegrams giving the details of the incidents and the attacks on the Janatha party workers. I am not going to refer to all of them. I will pass them on to the Chair and the Minister. In the districts of Dharwar, Kolar, Gulbarga, Raichur and South Canara in particular our workers have been attacked. If the hon'ble Members want the details I shall give them.

MR. SPEAKER.—Please give 2 or 3 incidents only.

SRI S. R. BOMMAI.—In South Canara our party workers were called to a police station.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ವೀಕೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದ ಹೇಳೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ನವರಿಂದಲೇ ಅಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈಗಲೇ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತುಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ್ ನಾಯಿದು.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಅಗಿದೆಯೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಎಂಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋಮ್ಮಾಯಿ.—ತುಮಕೂರಿನ್‌ಯಂತ್ರ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಪೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದು ಏರಡು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಮಗನೇ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನ್ನೂ ಬೀಳು ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಚೇಳತಕ್ಕಂಥ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ನುರ್ತಿ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತುಮಕೂರು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಪಾರ್ಂಟ್‌ ಆರ್ಡರ್ ಆದರೂ ಇಪ್ಪೆ. ಜುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿರುವ ಗಲಾತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿರುವ ಗಲಾತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜುನಾವಣೆ ಗಳು ಮಾಗಿದ ಹೇಳೆಲೆ ಏರಡು ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಕರೆದು, ಈಗ ಜುನಾವಣೆ ಮಾಗಿದ ಹೋಗಿದೆ, ಯಾವ ಗಲಾತ್ತಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಬೀಳು ಘೂರ್ಜುತ್ತಿರ್ಹು ಆಗಿದೆ. ನೋಡಿ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿರುವ ಗಲಾತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿರುವ ಗಲಾತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟ್ಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರೇ ಖಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಮಾಡುವವರು ಹೂರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿರಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾವುಗಳು ಜಾಹ್ಯ ಜನ ಗೆದ್ದ ಬಂದರೂ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿ?— ಜನತೆ ನಾಗೆ ಬಹುಮತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸದ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಂಟಿ ಮಾಡಿ ಕಾಲ ಹರ್ರಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಇತರ್ತು ಯಾವ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಇದೆಯೇ ಅದನ್ನು ನಡೆಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಲ ಹರ್ರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಶಿಳ್ಳವನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿದಿಂದ್ ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕಾಢಿಕೊಂಡು ಜುನಾವಣೆಗಳು ಮಾಗಿದ ಹೇಳೆಲೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಅಪ್ಪು ಲಫುವಾಗಿ ಪರಿಗೆಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಅನ್ವಯಾಲ್‌ಹೆಂಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪದವನ್ನು ವಾಪಣ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ರಾಮು.—ಕೋಟಿನ ವಾತ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದಸೆದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತೇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋಮ್ಮಾಯಿ.—ಜುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಿಯ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಿದೆಯೇ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಿಯ ಘಟನೆಗಳು ಆಗುವುದು ಸ್ವಭಾವಿಕ. ಅದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೊಲೆಗಳು ನಡೆದಿದೆ, ಲಕ್ಷ್ಣಾಂತರ ರೂಪಾಲಿಗಳ ಲಂಟಿ ನಡೆದಿದೆ, ಹೇನ್ನಿಯ ದಿವಸ ಸಂಗೇ ಹೆಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಯಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಣಾಂತರ ರೂಪಾಲಿಗಳ ಅಂಗಡಿ ಲಂಟಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಿಯ ವಿಷಯವೇ ಏರು ಮಾಡು ನಾನು ನಮ್ಮ ಏರು ಪಕ್ಷದ ವಿಶ್ವರಸ್ಯ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಇರುವಂತಹ ಸಮಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದು ಸ್ವಭಾವಿಕ. ಆದಕಾರಣ ಅಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ರೋಗ ಸೇರಿದ ದವಾಪಾನೆ ಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೇರಣಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಹೆಸರು ಪ್ರಭು ಎಂದು, ಇದು ಸರಿಯೇ ಏಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಆರ್. ಬೋಮಾಯ್ಯಾ.—ಪುಂಗಳನರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಿಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ. ಅವರು ಪ್ರೋಲೆಸ್‌ಟರಿಗಳು ನಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೂ ಕಾಗದ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಫುಟನೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೆಡೆದಿವೆ. ತಾವು ಅಷ್ಟಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಗೂಂಡಾ ಜನರಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟು ಹಿಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು. ಅವರು ಇಂತಹ ಸಮಯವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಿಗರ ಮೇಲೆ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಹೈಕೋರ್ಟು ಹಿಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಅಧ್ಯ? I want to know in what context the used the word. ಹೈಕೋರ್ಟು ಸಕಾರದಿಂದ ಹಿಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ? ಪಾಟಿಯಿಂದ ಹಿಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯವೇ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಧ್ಯವೇ? Let us not use such words. I assure that Government will never encourage such things.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋಮಾಯ್ಯಾ.—ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಫುಟನೆಗೂ ಅಂದರೆ, ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ದುಬ್ಬಾ ಇಕೆಯನ್ನು ನೆಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳಾಲ ಕಲ್ಲೂಲವಾಗುತ್ತದೆನ್ನು ಮಾತನ್ನು ನೆಡುವ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಣಿಸೆ ಸುವರ್ವಸ್ವಾ ಸಮ್ಮುಳ್ಳರ ಕೈತ್ತಿಪ್ಪ ಹೋಗಬಹುದು. ಆಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಬಹುದಂಬುದನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಲಿಕ್ಕಾಗುವಾದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ತಾವು ನನ್ನ ಈ ಸೂಚನೆ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಪರಿಸಿ ತಿಳಿದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಅನೇಕ ಜನರ ಕೊಲೆಯಾಗಬಹುದು. ಜನರ ಅನ್ನಿಪಾತ್ತಿ ಲಾಟಿಯಾಗಬಹುದು. ಅದಕಾರಣ.....

SRI AZEEZ SAIT.—A number of complaints were made and a very dark picture was painted against the Government saying so many things and the State was brought under Governor rule. Now the people have given the verdict and the people have come to know that what all was said was false, You are talking about law and order, You must know what happened to my car. It was set fire by Jantha people. The hon'ble Leader of the Opposion is an eminent Advocate and he should not go in for cheap popularity like this.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟ್ಟೇಲ್.—ಅಪರಾಧ ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರೂ ಅವರು ಜನತಾಪಾತ್ರವಿರುವರು ನನ್ನ ಕಾರಣ ಸುಷಿಂದಿರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

MR. SPEAKER.—If the honble members want I will adjourn the House for a few minutes for Tea.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಮೊಲೆಸರಿಸ್ಟರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಂದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮ್ಮ ಇರಾದೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೇಳಲ ಏರಪು ದಿವಸ ಗಳಾದವು. ಇದ್ದು ಅಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತರವಾದಂಥ ಫುಟನೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಯಾಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಫುಟನೆಯನ್ನು ನಾವು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿರೆ, ಅಂತಹ ಪರಿಸಿ ತಿಳಿದುಪಡು ಬೇಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಾನಾವಾಕೆಯೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಫುಟನೆಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಚಾನಾಕ್ ಕ್ಯಾರಿಕಾ ಮುಂತಿಗಳು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಅದರ ಅಡ್ಡಿಸಿಲ್ಲಿಟಿ ಅಧ್ಯ ಮೋಹನ್ ಬಗ್ಗೆ ದುತ್ತ ಅದರ ಒಂದು ವೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟು ಅಧ್ಯವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈಗ ಹೂರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ತೀವ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇರೋ, ಅದು

ತಮಗೇ ಬಿಂಬಿದ್ದು. ಈ ವಾದಲು ಇಂತಹ ಮೋಷನ್‌ಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದರ ಅಡ್ಯಿಬಿಲಿಟಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೆನಿಂ ದಿನಗಟ್ಟಿಲ್ಲ ಜಕ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದೂ ಸದ ಉಂಟು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವರದು ಅಥವಾ ವರದೂವರೆ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಜಕ್ಕೆಯಾಗಿರಿ: ಪ್ರದೂ ಸದ ಉಂಟು, ನಾನು ಇದರ ಬಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಬಿನೆಂದೆ, ಜುನಾಮಹಿನ್ನೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರನೇ ಸಂಪ್ರದರ್ಶಿ, ಅಥವಾ ನನ್ನ ಕಾರನ್ನೇ ಸುಧಿರಲ್ಲಿ, ಅದರೆ ಅಡಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವುದು ತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲತ ಅಡಿತವೇ ಇರಲಿ, ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಅಡಿತವೇ ಇರಲಿ, ಈ ಒಂದು ಅಡಿತ ಯಾಂತ್ರ ಏನಿದೆ, ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಏಂಫಿನಿ ಏನಿದೆ, ಅದು ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಿಯಿಂದಿನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಅಂತಹವರ ಹೇಳೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜುನಾಮಹಿನ್ನೇ ಮಾನಿದು ಇಲ್ಲಿ ದಿವಸಗಳಿಗಳರೆಗೆ ನಡೆದಂಥ ಪಲವಾರು ಘಟನೆಗಳ ಬಗೆ ಅವರಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗೆ ಸಕಾರಕಾರ್ತಿ ಕಾಗದಗಳು ಬಂದಿರುಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯಾದಿಗಳು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವಿತ್ವಾರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಲಿ ದಿವಸಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಾ ದಪಲಿಗೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಹೋಗಿರುಹುದು. ಆಗ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಹಲವು ಏನಿದೆ, ಅವಾಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯಾದಿಗಳು ಅಥವಾ ಅವರ ಸಮೊದ್ಯಾದೀಗಳು ಹೇಳಿ ಮಾನಾಧಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಲ್ಲ. ಅದರ ಜುನಾಮಹಿನ್ನೇ ನಡೆದ ಹೇಳಿಲೆ ಬಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ಉದ್ದೇಶಕಾರಿ ವಾತಾವರಣ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ವಾತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನತ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ತೀಪ್ಪು ಕೂಟಿದ್ದಾರೆಂದುಕೊಂಡು, ಹಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದವರ ಹೇಳೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಅಡರಸ್‌ನ್ನು ಹೇರಿ ಅವರ ಹೇಳೆ ಪ್ರತಿಕಾರ ಮಾನೋಭಾವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕೆ ಹೊರಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದು ತಾವು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಸಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆ ಕಡೆಯಾ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಇಡೆಯೋ ಅಪ್ಪೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಕಡೆಯಾ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೂ ಇದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಸಕಾರವನ್ನು ಯಾರೇ ನಡೆಸಲಿ, ಏರೋಧಿಕ್ಕೆದವರ ಸದಕಾರದಿಲ್ಲದೆ, ಅಡಿತ ನಡೆಸುವುದು ಶಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯಾದಿಗಳು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಅವರಾ ಸಕಾರದ ಕೆಲಸದ ಹೇಳೆ ದೆವಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಾ ಏನ್. ಡಿ. ಸಿ. ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಫೇಯಲ್ಲಿ ಉಪನಾಯಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಾ ಸಕಾರದ ಪ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೂಡಿಸಿಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದಿರಲಿ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾ ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಏಂಫಿನಿ ಏನಿದೆ, ಅದು ತನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಿನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಾಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಇವೆತ್ತು ಈ ಅಡಿತ ದಲ್ಲಿ ಏರಿ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನಾನುಗೇ ಕ್ರಿಯರಕ್ತ ದೈರ್ಕಣ್ಣ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ಸ್ಥಾಳಿಯು ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಅಜ್ಞಾರ ಅಧಾರದ ಹೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂತಹ ರೂ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಬಗೆ ದಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗೆ ಕ್ರಮ ಮಾನುಂದುವರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನುಗೇ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

10-30 ಎ. ಏ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸೇನಾಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಇಂಬೆ ಹೊಳಿಸರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಟೊನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಕ್ತಗಳ ಪ್ರಯೋಧನೆಯಿಂದ ಪರಿಣತ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾನುಂದೆ ನೂಕುತ್ತಾರೆ. ಜನತಾ ಪ್ರಕ್ಕದ ಹರಿಜನರ ಹೇಳಿಕೊಡು ಕೆಲವರು ಹಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಅಮೇಲೆ ಹರಿಜನರಮೇಲೆ ಜನತಾ ಪ್ರಕ್ಕದವರು ಹಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆರೂಪಣೆ ಯಾನ್ನು ಹೋರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ರಕ್ತಗಳು ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯಾದಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಜನತಾ ಪ್ರಕ್ಕದವರ ಹೇಳೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ರಕ್ತಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೊಡು ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಿಟ್ಟಿದ್ದಿದೆ. ಇದು ಸೇನಾಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್ ನಾನು ದುಡುಡು ಸದಕರಿಸೇಕು ಬಂದು ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೊರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೊಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನಾನನ್ನು ಬೇರ್ಕೊ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರು ವರಿಜನಿರಿ

ಜನರಾಗಲೀ, ಉತ್ತಮರಾಗಿರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರಾಗಿರಲಿ ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವಿಧಿಪ್ರಯಾದ ದೈರ್ಹಣ್ಯ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಬಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಲೋಪ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕೊಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳು ಬಾದಾಗ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಚರ್ ಕೇಂದ್ರ ನಡೆದಾಗ ಝೀಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಿದಿವಿನ ಕೇಸನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸ್ನಿಮೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ದಯಾಮಾಡಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಕ್ಷೇದವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕ್ಷೇದವರು ಇರಲಿ, ಇಂಥಾ ಘಟಿಸಿಗೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಘಟಿಸಿಗೆಗಳು ಏಂತಿರಿ ಮೋದಾಗ ಪಶ್ಚಾತ್ ತಾಪದರೆಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಯಾರೇ ನಡೆಸಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿವಾ ತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೋತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಡಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಅಡ್ಡಿ ಜಿಬಿಟಿ ಕೊಡುವುದು ಕವ್ಯ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕಾ೦ ಅಡ್ಡಿ ಜಿಬಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತು ಹೋದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪ್ರಕ್ಷೇದೆ ವರು ಒಂದು ಮೋನ್ಸ್ ಮೂರ್ವ ಮಾಡುವ ಮುಖೀಣ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಸೀಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೇ ಏವೆ ವಿರೋಧ ಪ್ರಕ್ಷೇದೆ ಮುಖೀಣ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಇರಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ. ಘಟಿಸಿಗೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ತಪ್ಪಿತಕ್ಕಾರು ಯಾವ ಪ್ರಕ್ಷೇದವರೇ ಆಗಲೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋಮಾಯ್ಯ. —ಸ್ನಾಮಿ ನವ್ಯ ಪ್ರಕ್ಷೇದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿವರುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚಿನ್ನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕ್ಷೇದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ವಿಶ್ವಾರ್ಥ ಮಾತನಾಡುತ್ತು ನಾವು ಬಹಳವುತ್ತದೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜನತೆ ಬಿಂಬಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಬಹಳ ಬಿಂಬಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಗೀರಂಕ್ಕೆ ಶೀಲ ರಷ್ಟು ಜನ ವಿರೋಧ ಪ್ರಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದೆರೆ ಅವರು ಗೀರಂಕ್ಕೆ ಶೀಲ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮತವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೀರಂಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಜನ ಅಡಳಿತ ಪ್ರಕ್ಷೇದವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸ್ವಾಮೀ ಪ್ರಕ್ಷೇದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಾಂಡಿಗೆರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕೊಡಲೇಬೂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ಮತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಮತವನ್ನು ನೋಡುತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಿಗೆ ಇಂಧಿ ಯಲ್ಲಿ ಶಿಳ ವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಹಂಡಾಗನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ನಿರವರು ಸದುರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದರೆ ಆ ಹಂಡಾಗನ ಜಿಲ್ಲೆವನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ನಿರವರು ಸದುರೂ ಸದುರೂ ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಭಟಕಲ್ರಾಸಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಲೂಟಿ ಗೆರೀಗಳು ಆಗುತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಜಿಪೆರಿಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭು ಅವರೆ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸ್ವೀಫ್ಟ್‌ನಿಗೆ ದಾರು ಕೊಡಿದ್ದರೂ ಕೊಡ ಅವರು ಸದುರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಡಲೇ ಹೋಗಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಘಟಿಸಿದೆ ಯಾವುತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಇವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುತ್ತು ಸೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೊನೆಯಾದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಘಟಿಸಿಗೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಹಳ ಕಡೆ ಕಾನೂನು ಕರ್ಮತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕ್ಷೇದವರಲ್ಲಿ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿದೆ ಅವರ ಹೇಳಿ ಕರ್ಮತೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವೀರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI M. C. BASAPPA (Chamarajanagar).—Sir, the hon the Leader of the Opposition has already explained the gravity of the situation existing in the State of Karnataka. I would like to draw the atten-

tion of the House, through you Sir, that many atrocites have taken place even in Mysore District. I do not want to go into details since we are only at the stage of considering whether the motion is to be admitted or not. I would like to impress upon the House that the situation is grave in Mysore District. Many incidents have taken place. In some case the Police have taken prompt action and we have to compliment such officers. But, in other cases, when I discussed this matter with the concerned officers, they pleaded their inability to register the cases. I do not know the reasons for this. If prompt action is taken, it is possible to bring the situation under control. Probably, due to interference of some persons, they are not able to take action. Sir, we want an assurance from the Government that the Police will be instructed to take suitable immediate action Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs was saying that this thing is going on and it can be discussed at the time of discussing the Governors Address. Since the question pertains to the life and property of persons this has to be taken up very urgently and very seriously, and the Government will have to look into the matter. Looking at the gravity and the importance of the subject, it is better if the Hon'ble Speaker were to allow a detailed discussion on the subject at least for a day to throw some light for the Government to take appropriate action.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಅರ್. ತಾಮೋ (ಬಸವನಗೆಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಏನಿದೆ ಎಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ನಪ್ಪು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂತು ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಅನೇಕರಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ, ಮಾನೆಗಳಿಗೆ ನಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಾಕ್ರಾನ್‌ನಿಂದ ಹೊಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸಹಿತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಪರಾಂಪರೆಯ ಫುಟನೆಗಳನ್ನು ವಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗುತ್ತದೆ ಇಂಥಾ ಫುಟನೆಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಹಿತಿಯಾತ್ಮ ಇರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆದ್ವರ್ತಾ ಜೆಟೀರಿಯೋರೇಟ್ ಅಗ್ಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಾಯಾದು. ಇದರಿಬಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವರು ಕೃಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿದೇ ಹೊದಿದೆ ಬಹಳ ತೆಲಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತದ್ವಾಗಿ ಗಮನಿಸ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂದಿನೆ ಅಡ್ರೆಸ್‌ರ್ಹ್ ಮೆಂಟ್ ವೋಷನ್ ತಂದೆ ತಮಗೆ ಅದೇಖಳ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ರೀಕೆರ್ಯಾನ್‌ನು ವಹಿಸಿದ್ದರೆ, ಸೂಕ್ತ ಕೆ ಮಾನೆನ್ನು ತೆಗೆದುಹಂತು ಫೋಲಿನಿಸಿದೆ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತು ಕೂಡಿದ್ದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಿಸ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭಾವಾರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ಥೇಷನ್‌ರಂ ಕೆಲವು ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಗಮನಿಸ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಜನರ ಜೀವದ ಪತ್ರ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಒಂಬಡಾರಗಳು ನಡೆದಿದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ರನ್ನು ಹತ್ತಿಕುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ದೊಜ್ಞನ್ನು ಮಾಡಲ್ಕೆ ದಯಾಮಾಡಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುಬಾರದು ನಾನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಭಟ್ ಅವರ ಮಾನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ವಿಚಾರಪನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಗನಾಲು ಆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಾನೆಯು ಹೇಳಿದೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಫೋಲಿ ಸ್ಟೋಟ್‌ನಿಗೆ ಕಂಪೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಫೋಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಿಗೆ ಕಂಪೆಂಟ್ ರಿಪೋಸಿಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯ ಫುಟನೆಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಲ್ಲಿಗಳು

ನಡೆದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಲ್ಲಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರು ಉ ಜನ ಬೆಂಗಳೂರು ವೆಂಟಿಲ್ ಆಸ್ಟ್ರೋಯಲ್ ಮಲ್ ಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹಲ್ಲಿಗಳು ಗೌರಿಬಿದನವರುತಾಲ್ಲಾರಿಸಲಿ ನೇಡೆದಿದೆ. ಬೂಳೇಹೊನ್ನು ವಿನಲ್ಲಿ ನೇಡೆದಿದೆ. ಈ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಂಥಾದ್ದು ಪತ್ರಿಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚೋಗಳೂ ಸಹ ಬಂದಿವೆ. ಇಂಥಾ ಹಲ್ಲಿಗಳು ನಡೆದಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅವರು ಕೇಸನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇ ಬಂಧ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ, ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳ ಬೇವನ್ನರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಇದನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದೂಳಿ ಬಾರದು ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮದು ಇದೆ. ಜನರನ್ನು ರಸ್ತೆಸರ್ಕಾರದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ, ಯಾರೇ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕೀಮೆ ತೆಗೆದೂಳಿ ವ್ಯಾದಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ತೆಗೆದೂಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—I have already made some suggestions and I expect some assurance from the Government because this is a very sensitive issue I do not want to go in to further details. I would further draw the attention of the Government and to the Minister for Parliamentary Affairs to give an assurance to this House that the Government will not allow such thing to happen in future. In fact, some of the officers of the Karnataka are capable enough to deal with these things. When atrocities took place in Holenarsipur town I contacted the IGP, he promptly sent one platoon of CRP to my place. The CRP was stationed for 10 days in my town. Now after the departure of CRP, the tense situation exists there. I appeal to the Government to call all the senior officers and give a categorical instructions not to allow any such tense situation to develop. Further, they should not allow the miscreants and the goondas to exploit the situation. I want an assurance from the Government before the Speaker gives a ruling on this matter.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಲೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲವೇ ನಾನೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಂತಹ ಬಂದ್ದು ಪರಿಸಿ ತಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಿಂಥಾದ್ದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನೇ ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಂದು ಪರಿಸಿ ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಎಂ.ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು, ದೇವೇಗೌಡರು, ಬೋಮ್ಮಾಯಿಯರು, ಚಿ.ಪಂಡ್ಯ. ಪಾಟೀಲರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವರ್ತಕ್ಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದ ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರ ಅದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಕೃಮಾ ತೆಗೆದೂಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಕೊಡುಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಆಗಿರುವುದು. ಮಾತ್ರಾ ನಿಧಾನ ಆಗಿರಬಹುದು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೂ ಅಂಡ್ರ್ ಅರ್ಕಾರ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವೆಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕೃಮಾ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಬಂದು ಪರಿಸಿ ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪೋತಾನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತೂ ಕೊಡ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—This is a very important matter. After the general elections many incidents have taken place, there is no dispute about this point. The Government should maintain law and order.

Sri Bommai and other friends have written a letter to me seeking permission to move an adjournment motion in this House. But under rule 52 of the Rules of Procedure the subject-matter is required to be restricted to a specific matter of recent occurrence. From the letter of Sri T. R. Shamanna, I find that he has sought to discuss the happenings that have taken place in different parts of the State. Here the matter is not specific. Besides, the President of the Janatha Party wanted an assurance from the Government that proper instructions should be given to the concerned officers to maintain law and orders. The Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs, on behalf of the Chief Minister has already stated clearly that Government will not lag behind in protecting the interests of the general public and to maintain law and order. After examining all the aspects of the matter decline my consent to the moving of this adjournment motion,

With regard to the request of Sri T. R. Shamanna, I have already sent an endorsement to him,

We can take up other subjects after 10 minutes,

Now the House stands adjourned for 10 minutes,

The House rose at fifty Minutes past Ten of the Clock and re-assembled at Twenty Minutes past Eleven of the Clock

[MR. SPEAKER in the Chair]

Mysore Porcelains Ltd. (Acquisition of Shares) Bill 1978. Introduction

MR. SPEAKER.—I have received the recommendation of the Governor of Karnataka for introduction and consideration of Mysore Porcelains Limited (Acquisition of Shares) Bill, 1978 under Article 207(3) of the Constitution,

The Hon. Minister for Industries and Commerce may please move the motion for leave to introduce the Bill,

SRI AZEEZ SAIT (Minister for Industries and Commerce).—Sir, I beg to move :

“ That leave be granted to introduce the Mysore Porcelains Limited (Acquisition of Shares. Bill, 1978)”

MR. SPEAKER.—I will put to the vote. The question is :—

“ That leave be granted to introduce the Mysore Porcelains Limited (Acquisition of Shares) Bill, 1978.”

The Motion was adopted and leave was granted